

Asia: VN/18003/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettely)

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne ympäristönsuojelulakiin lisättäväksi ehdotettavasta lupamääräysten tarkistamismenettelystä (uusi 71 §)?

Vad är er åsikt om det förfarande för översyn av tillståndsvillkoren som enligt propositionen ska tas in i miljöskyddslagen (den nya 71 §)?

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Kainuun ELY-keskus) lausuu esityksestä seuraavaa:

Esityksen mukaan ympäristönsuojelulakiin lisättäisiin 71 §, jonka mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi antaa ympäristöluvassa määräyksen uutta toimintaa tai toiminnan olennaista muutosta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi. Valvontaviranomaisen näkökulmasta ehdotettu muutos on perusteltu ja tarpeen. Erityisesti laajojen toimintakokonaisuuksien osalta nykyinen menettely, joka on johtanut ympäristölupien valvontaa hankaloittavaan pirstoutumiseen ja edellyttää valvontaviranomaiselta korostunutta aktiivista velvollisuutta huolehtia lupien ajantasaisuudesta ja päivittämisestä, aiheuttaa valvontaviranomaisessa lisätyötä ja epävarmuutta. Menettelyyn voi liittyä myös alueellisia ja toimintokohtaisia eroja tulkintavastuun kuuluessa yksinomaan valvojalle ympäristölupaviranomaisen antaman määräyksen sijaan, mikä on ongelmallista yhtenäisen soveltamiskäytännön ja tasapuolisuuden kannalta. Käytännössä lupamääräysten päivittäminen ei myöskään usein ole oikea-aikaista menettelyn aloittamisen ja sittemmin lupa-asian, ja siihen mahdollisesti liittyvän muutoksenhakuasian käsittelyn hitaudesta johtuen. Tämä puolestaan vaikeuttaa käytännön valvontatyötä ja johtaa paineisiin aloittaa hallintopakkomenettelyjä tilanteen pitämiseksi sovellettavan ympäristöluvan mukaisena. Lähtökohtaisesti luvassa annettava luvan päivittämistä koskeva määräys lisää suunnitelmallisuutta ja vähentää valvontaan liittyvää epävarmuutta.

Pykälän 1 momentin mukaan lupa- ja valvontavirasto voi ympäristöluvassa perustellusta syystä määrätä, että toiminnanharjoittajan on liitteessä 1 tarkoitetun uuden toiminnan aloittamisen tai toiminnan olennaisen muutoksen jälkeen haettava toiminnasta aiheutuvia päästöjä sekä toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailua koskevien lupamääräysten tarkistamista. Määräys voidaan antaa, jos se

on välttämätön toiminnassa käyttöön otettavan tekniikan uutuuden tai toiminnasta aiheutuvien vaikutuksia koskevien tietojen epä-varmuuden vuoksi. Esityksessä ei tarkenneta mitä perustellulla syyllä tarkoitetaan. Kynnystä määräyksen asettamiseen ei tule asettaa liian korkealle.

Hallituksen esityksen mukaan pykälän soveltamisalaa rajataan siten, ettei tarkistaminen laajenisi kattamaan aiemmin voimassa olleen YSL 71 §:n soveltamisen tavoin suurinta osaa kaikista lupa-asioista. Tarkistamismenettely voitaisiin määrätä vain osalle uusista luvanvaraisista toiminnoista tai ole-massa olevien toimintojen olennaisista muutoksista, säännöksessä mainituin edellytyksin.

Menettely koskee vain valtion ympäristölupaviranomaista eli jatkossa uuden Lupa- ja valvontaviraston toimivallassa olevia ympäristölupa-asioita. Näin ollen säännöstä ei sovellettaisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa oleviin lupa-asioihin. Hallituksen esityksen mukaan menettelyä ei palauteta aikaisemman 71 §:n mukaiseksi kaikkia toimintoja koskevaksi, koska siitä aiheutuisi niin lupaviranomaiselle kuin toiminnanharjoittajalle merkittävä työmäärän lisäys mistä johtuen sen toteuttamista ei pidetty realistisena vaihtoehtona, huomioiden hallinnollisen taakan välttämistä koskeva tavoite. Säännös asettaa toiminnanharjoittajat eri asemaan sen perustella missä viranomaisessa lupa-asia käsitellään. Hallituksen esityksessä rajausta ei ole perusteltu tarkemmin. Lupamääräysten tarkastaminen voisi olla tarpeen myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämissä ympäristöluvuissa.

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tarkistaminen voisi tulla kyseeseen vain kertaalleen uuden toiminnan aloittamisen jälkeen. Määräys samalle toiminnalle voitaisiin kuitenkin antaa uudelleen, jos toiminnan olen-naisen muuttamisen johdosta sitä koskevaa lupaa olisi muutettava. Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupamääräyksiä tarkastaminen voi joissakin lupa-asioissa olla tarpeen useammin kuin kerran. Mikäli tarkastaminen voi tulla kyseeseen vain kertaalleen, on tästä säädettävä pykälässä, eikä vain pykälän perusteluissa.

Näkemyksenne 88, 91 ja 125 §:ään ehdotettavista muutoksista?

Vad är åsikt om de ändringar som föreslås i 88, 91 och 125 §?

Ei lausuttavaa.

Näkemyksenne ympäristölupahakemuksesta pyydettäviä lausuntoja koskevan 42 §:n muutosehdotuksesta?

Vad är er åsikt om förslaget till ändring av 42 § om utlåtanden som begärs om ansökan om miljötillstånd?

Ei lausuttavaa.

Näkemyksenne ympäristönsuojeluasetukseen ehdotettavista muutoksista?

Vad är er åsikt om de ändringar som föreslås i statsrådets förordning om miljöskydd?

Ei lausuttavaa.

**Voitte esittää tässä muut kommenttinne esitysluonnoksesta:
Här kan ni lämna övriga kommentarer om propositionsutkastet:**

Ei lausuttavaa.

Louhisalmi Matleena
Kainuun ELY